

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

4/2013

Aktuality

Konference Prevence rizikového sexuálního chování - úkol základního vzdělávání - již 9.1.2014!

Dovolujeme si Vás pozvat na konferenci pořádanou ve spolupráci s Centrem pro rodinu a sociální péči o.s. Konference je zaměřena na aktuální odborné poznatky k tématům, která ukládá rámcově vzdělávací program jako prevenci rizikového chování a výchovu zdravých postojů v otázkách sexuality. Mezioborově propojuje poznatky medicíny a syndromu rizikového chování dospívajících se zákonitostmi osobnostního vývoje a se zkušenostmi z poradenství.

Termín: **9.1. 2014 od 8:30 do 15:00**

Místo konání: **sál Jana Letzela (sálu zastupitelstva) Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové**

Konferenční poplatek 200 Kč zahrnuje i tiskoviny a občerstvení. Více informací v přílohách na webových stránkách [Královéhradeckého kraje](http://Kralovehradecky.kraje).

Vaše přihlášky přijímá: kersnerova@rodiny.cz, tel. 731 851 308.

Metodické doporučení MŠMT pro práci s individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků

Těm z Vás, kteří jste se ještě nestačili seznámit s tímto metodickým doporučením doporučujeme odkaz ke stažení na webových stránkách MŠMT.

Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014 – 2018

Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje na svém zasedání dne 9. prosince 2013 schválilo usnesením čj. ZK/N 7393 Koncepci školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018 (dále jen „Koncepce“).

Základním principem Koncepce je výchova žáků k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování a omezení škod způsobených jejich výskytem mezi žáky, dále výchova ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací. Pozitivní postoje k rizikovému chování, které se nedostatečným preventivním působením mohou vytvořit, se jen velmi obtížně napravují v období dospělosti a mohou mít vliv na kvalitu dalšího života. Proto je období předškolního a školního vzdělávání velmi významné při formování osobnosti mladých lidí.

Prevenci projevů rizikového chování u školní mládeže je věnována pozornost nejen ze strany MŠMT, ale i z krajů a obcí. Na jednotlivých školách už je jejich vlastní realizace. Při předcházení, ale i řešení různých projevů rizikového chování participují se školou různé složky (např. metodici prevence při Pedagogicko-psychologické poradně, orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie České republiky, městská policie, nestátní neziskové organizace).

Koncepce vychází především z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018 a navazuje na Plán primární prevence rizikového chování Královéhradeckého kraje (2013).

Plné znění schválené koncepce najdete na webových stránkách [Královéhradeckého kraje](http://Kralovehradecky.kraje).

Autor: Dita Kosová

Dotační program Krajského úřadu Královéhradeckého kraje na rok 2014 – termín výzvy se již blíží!

Pro rok 2014 bude v oblasti prevence rizikového chování vypsán jeden dotační titul, ve kterém jsou spojeny a mírně změněny podmínky původních dotačních titulů: Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a Podpora a rozvoj zdravého životního stylu.

Nový dotační titul nese název **Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže**. Cílem programu je podpora škol, školských zařízení a neziskových organizací při realizaci preventivních programů v oblasti specifické primární prevence, k rozvoji zdravého životního stylu dětí a mládeže. Mezi priority programu patří úplně dlouhodobé souhrnné projekty, bodově zvýhodněny budou školy již zapojené v síti Škol podporujících zdraví a žádat mohou i subjekty, které poskytují služby v oblasti prevence.

Termín vyhlášení výzvy od 13. ledna 2014 do 19. února 2014. Více informací naleznete na webových stránkách [Královéhradeckého kraje](http://Kralovehradecky.kraje). Informační schůzka pro žadatele není plánována. Bližší informace lze telefonicky či osobně upřesnit s Bc. Ondřejem Knotkem z oddělení grantů a dotací KÚ KHK, tel. 495 817 259, oknotek@kr-kralovehradecky.cz.

Autor: Dita Kosová

Dotační program MŠMT pro oblast primární prevence na rok 2014

Do 30. září 2013 mohly školy a školská zařízení podat své žádosti o dotace do maximální možné výše 80.000 Kč na jednu žádost. Nestátní neziskové organizace, které mají certifikaci nebo o ni do 30. září 2013 požádaly, mohly žádat až o 350.000 Kč na jeden projekt.

Za Královéhradecký kraj bylo podáno 21 žádostí, z nichž 2 žádosti hodnocené Národním institutem dětí a mládeže neprošly formálním hodnocením úplnosti a správnosti projektu.

Z celkového počtu 21 žádostí bylo podáno 12 žádostí školami, 6 žádostí nestátními neziskovými organizacemi a 3 žádosti za Pedagogicko-psychologickou poradnu Královéhradeckého kraje.

Dotační komise podpořila 2 projekty Pedagogicko-psychologické poradny okresů Jičín a Hradec Králové, dále 4 projekty občanských sdružení Prostor, Semiramis a Prostor Pro a 3 projekty základních a středních škol.

Celková výše alokované dotace pro Královéhradecký kraj činí cca 1 100 000 Kč.

Úspěšným žadatelům gratulujeme. Dotace by měly být úspěšným žadatelům vyplaceny do 31. března 2014.

Autor: Dita Kosová

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

4/2013

Aktuality

Specializační studium

V současné době pro školní metodiky prevence z Královéhradeckého kraje běží dva kurzy studia k výkonu specializovaných činností prevence sociálně patologických jevů dle vyhlášky č. 317/2005 Sb., § 9c, které pořádají SZ DVPP a Semiramis o.s. Otevření nových kurzů pro další zájemce se očekává až po jejich skončení, tj. nejdříve na podzim roku 2014.

**Klinika adiktologie
1. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy
v Praze a Všeobecné
fakultní nemocnice
v Praze otvírá
specializační studium
v březnu 2014.**

Ukončení kurzu září/říjen 2015. Cena činí 18.500 Kč, rozsah kurzu je 260 hodin. Vzdělávání bude probíhat v prostorách Kliniky adiktologie (Apolinářská 4, Praha 2).

**Toto specializační
studium je akreditováno
MŠMT (DVPP):
11366/2013-201.**

Přihlašování je možné přes portál Akademie celoživotního vzdělávání zdravotníků www.acvz.cz (pravá svislá lišta – datum 20. března, Specializační studium pro školní metodiky prevence). Přihlášky měly být uzavřeny 31. prosince 2013. K zaplacení kurzu budou přihlášení zájemci vyzváni v průběhu ledna/února. V případě jakýchkoli nejasností či dotazů se obraťte na koordinátorku studia, Mgr. Lucii Jurystovou (jurystova@adiktologie.cz).

Sex, AIDS a vztahy – téma Týdne proti AIDS

Již osmnáctým rokem pořádalo o. s. Sion – Nová generace u příležitosti Světového dne boje proti AIDS vyhlášeného na 1. prosince preventivní projekt „Týden proti AIDS“. V týdnu od 25. do 29. listopadu proběhly na základních a středních školách přednášky na žhavá témata mladých – sex, AIDS a partnerské vztahy.

Cílem přednášek je otevírat velmi aktuální témata partnerských vztahů a s tím souvisejícího sexuálního života, dále preventivně působit především nejen proti šíření pohlavních nemocí, ale také třeba proti zvyšování počtu nechtěných těhotenství. „Mladí lidé potřebují kvalitní informace, aby se mohli sami zodpovědně rozhodnout. Špatná volba a zdravotní riziko s tím spojené je nevratným krokem zpět,“ říká organizátor projektu a jeden z lektorů Vít Pospíšil.

Přednášky byly určeny pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a pro žáky prvních dvou ročníků středních škol i učilišť. Pro lepší komunikaci se studenty a z důvodu hlubšího dosahu primárně preventivního programu je přednášejícími doporučováno omezit počet posluchačů na jednu třídu a nespojovat žáky různých ročníků ani tříd. Povídání zkušených lektorů, kteří spolupracují s organizací ACET ČR, o. s., je podle reakcí vždy poutavé a zaujme pozornost mladých posluchačů, o čemž svědčí zpětné reakce nejen z řad žáků, ale i učitelů. Pro příklad uvádíme některé vybrané reakce žáků: „Mám pocit, že jsem díky těmto přednáškám vyrovnanější“, „Byla možnost se bavit o všem, super přednášející“ a z řad učitelů „Přednáška byla pro žáky zajímavá, vtipná, názorná. Přednášející si uměl svým přístupem k dané problematice získat zájem všech žáků“. O tyto programy je každoročně velký zájem, o čemž svědčí počet přihlášených škol z Hradce Králové, Chlumce nad Cidlinou, Nového Bydžova, Náchoda a dalších okolních měst. Letos byli vytíženi čtyři lektori na 16 školách, kde proběhlo celkem 38 přednášek.

Autor: Vít Pospíšil

Besedy zaměřené na multikulturní výchovu

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

za Integrované centrum pro cizince v Hradci Králové bychom Vám rády nabídly cyklus multikulturních besed, který je určen žákům 6. a 7. tříd ZŠ. Besedy využívají interaktivní a zážitkové vzdělávací metody. Cyklus je tvořen třemi 90 minutovými setkáními se skupinou žáků o maximálním počtu 30 dětí. Časové rozestupy mezi jednotlivými setkáními lze

uzpůsobit Vaším možností. Doporučujeme, aby rozestup nebyl větší než jeden měsíc. Tuto nabídku může využít i více než jedna třída Vaší školy v jeden den.

Realizace cyklu multikulturních besed je pro Vás zdarma. Lektori i výukové materiály budou hrazeny naší organizací.

Tuto nabídku můžete předat také učitelkám/učitelům z Vaší školy, kteří se zabývají průřezovým tématem multikulturní výchovy a podobnými tématy. Pokud Vás nabídka osloví, můžete se obrátit přímo na nás.

Zde si můžete přečíst podrobné cíle našeho cyklu multikulturních dílen:

Dílňa 1: uznání práva na odlišnost, odbourávání stereotypy

- Žáci si uvědomí, že lidé přemýšlí různě a čím to může být dané.
- Žáci se zamyslí nad tím, jaký zaujímají postoje k jinakosti.
- Žáci si uvědomí, že odlišnost může být obohacující.

Dílňa 2: porozumění tomu, jaké je to být cizincem v jiné zemi

- Žáci se zamyslí nad specifiky komunikace s cizincem.
- Žáci si uvědomí, jaké pocity mohou cizinci zažívat během pobytu v jiné zemi.
- Žáci budou motivováni hledat řešení, která by pomohla ulehčit situaci cizinců v jejich okolí.

Dílňa 3: migrace a její důvody

- Žáci se seznámí s možnými příčinami migrace.
- Žáci se naučí rozlišovat, kdo je to uprchlík, migrant, žadatel o azyl, azylant.
- Žáci budou diskutovat o dané problematice s hostem z řad migrantů.

V případě zájmu či jakýchkoli dotazů nás neváhejte kontaktovat prostřednictvím tohoto emailu či na telefonním čísle 731 402 303, nebo 731 402 301.

Těšíme se na případnou spolupráci a jsme s pozdravem,

Jana Vondráčková a Veronika Roušalová

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

4/2013

Nabídky služeb

o. s. Jules a Jim

Občanské sdružení Jules a Jim spolupracuje se základními a středními školami především ze Středočeského kraje, ale nabízí své služby v oblasti primární prevence i našemu kraji.

Zaměřují se na komplexní přístup a prevenci rizikového chování - rozvoj vztahů, osobnostně sociální dovednosti a podnikatelské myšlení žáků a učitelů v komunitě školy. Pracují se třídou, třídním učitelem i učitelským sborem. Jejich cílem je osobnostně-sociální rozvoj dětí a učitelů na školách. Organizace má v současné době požádáno u MŠMT o schválení certifikace programů primární prevence.

Nabízí:

- adaptační kurzy
- školy v přírodě
- dlouhodobé preventivní programy
- blokové prevence
- řeší problematiku třídy
- školení učitelů

Kontakt: Mgr. Martin Kozel
Tel.: + 420 605 831 285

Mail: martin@julesajim.cz

Více na

<http://www.julesajim.cz>

Centrum vzdělávání a dialogu

Nabízí projekt přednášek o antisemitismu a holocaustu spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Na stránkách [Centra vzdělávání a dialogu](#) jsou ke stažení příručky týkající se této problematiky určené učitelům, ale i další informace. Regionálním koordinátorem je p. Radek Hejret.

Městská policie Hradec Králové

Hradečtí strážníci učí děti na školách mimo jiné i základy první pomoci. Toto téma jsme v minulosti realizovali v rámci praktické dopravní výchovy na dopravním hřišti, kdy jedna část dětí jezdila na kolech a druhá se učila první pomoc. Pro velký zájem škol jsme se na tuto problematiku více zaměřili a od letošního školního roku 2013/2014 učíme žáky 5. tříd hradeckých základních škol, jak se zachovat jako účastník nehody nebo svědek zranění.

Téma je rozdělené do několika částí. Na začátku si s dětmi opakujeme čísla tísňového volání a v rámci modelových situací si prakticky zkusíme telefonování na tísňovou linku. Cílem je, aby se děti nebály, ani nestyděly zavolat, aby věděly, jaké informace mají záchranářům poskytnout a současně, aby nabyly jistoty, že v tom nezůstanou samy, protože operátor záchranné služby jim bude podle situace radit krok za krokem, jak mají v dané situaci postupovat.

Ve druhé části je učíme zorientovat se na místě nehody a vyhodnotit možná rizika, aby se samy nevystavovaly nebezpečí. Cílem je, aby děti uměly rozpoznat, co by je mohlo ohrožovat a aby se podle toho uměly rozhodnout, zda jenom přivolají pomoc z bezpečného místa, nebo zda se i následně sami zapojí do poskytování první pomoci. Děti tak vědí, že nemají přistupovat k ležícím osobám, které se jim zdají podezřelé, nemají vbíhat do silnice. Současně je učíme, jak se mají na místě zorientovat, aby byly schopny záchranné službě popsat místo události.

Ve třetí části učíme děti praktickou manipulaci se zraněným, která začíná bezpečným přistoupením a zjištěním základních životních funkcí. Děti tak poznají, zda osoba bezvládně ležící dýchá. Jsou schopny ji samy otočit, zjistit vitální funkce a uložit do zotavovací polohy. V této části si všichni děti tuto činnost prakticky vyzkouší na svých spolužácích i na dospělé osobě, aby si ověřily, že to zvládnou vlastními silami. Jako dospělí figuranti jim slouží strážníci a učitel.

Poslední praktická část je zaměřená na nácvik resuscitace. Tu si děti procvičují samostatně i v rámci spolupráce ve dvojicích.

Celá výuka je pro každou třídu rozdělena do dvou po sobě jdoucích vyučovacích hodin.

Strážníci sami procházejí pravidelným školením první pomoci, realizovaným lektory Zdravotní záchranné služby Královéhradeckého kraje.

Autor: Ivan Dubec

Hrou proti AIDS

V rámci Světového dne boje proti AIDS proběhl na mnohých středních zdravotnických školách v ČR interaktivní program primární prevence s názvem Hrou proti AIDS. Garantem programu je Státní zdravotní ústav.

I na VOŠZ a SZŠ v Hradci Králové v týdnu od 2. 12. do 6. 12. 2013 proběhla v její aule tato akce určená především žákům 8. a 9. tříd základních škol a 1. ročníků středních škol.

Program vedlo 12 vyškolených lektorek, studentek VOŠZ z Hradce Králové.

Akce se účastnilo 96 žáků základních škol, 152 žáků středních škol, 13 hostů z řad pedagogů, školních metodiků prevence a metodiků prevence při Pedagogicko-psychologických poradnách Královéhradeckého kraje.

Akce se podařila a měla mezi pedagogy a žáky pozitivní ohlas. Věříme, že se akce uskuteční i v následujících letech.

Autor: Dita Kosová

Projekt Dětská minifarma – terapie za podpory hospodářských zvířat

Dne 13. 11. 2013 Dětský diagnostický ústav Hradec Králové otevřel dětskou zvířecí minifarmu. Vedení organizace si od této dlouhodobé aktivity slibuje, že na základě rozvíjeného vztahu se zvířaty bude podporována úprava psychických problémů ohrožených dětí a rehabilitace či vytváření jejich pozitivního vztahu k lidem. Využití hospodářských zvířat by mělo vést k rozšíření a doplnění výchovně terapeutického programu ohrožených dětí s psychosociálními problémy – tj. využití přístupů animoterapie.

Autor: Jiří Malěř

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

4/2013

Aktuality

Školní informační kanál předal ocenění ŠIKovné skutky za záchranu života

Vážení partneri,

díky Vaší podpoře se podařilo naplnit smysl projektu Školní informační kanál, tedy zachránit lidský život. Naše preventivně-informační vysílání přispělo k záchraně třináctiletého Lukáše L. z Dymokur. Sledování ŠIKu, konkrétně spotu od Asociace Záchraný kruh, který seznamoval diváky s tím, jak se chovat v případě prolomení zamrzlé vodní plochy, a také velká dávka hrdinství jeho kamarádů pomohla chlapci při nehodě, ve které hrozilo utonutí. Celá záchranná akce nezůstala bez odezvy, Školní informační kanál chlapce, Masarykovu ZŠ i Asociaci Záchraný kruh odměnila plaketou ŠIKovné skutky.

Děkujeme Vám a pevně věříme, že nám i nadále zachováte svoji přízeň tak, abychom mohli podobné příběhy společně pozitivně ovlivnit!

Autor: Jana Vosáhlová, tisková mluvčí ŠIK CZ s.r.o.

Shrnutí příspěvku PPP KHK prezentovaného na konferenci „Šikana a kyberšikana ve školách“

Metodici prevence při Pedagogicko-psychologické poradně Královéhradeckého kraje pomáhají na žádost škol řešit aktuální problémy související s výskytem rizikového chování. Jedná se realizaci konzultací s pedagogy či přímo ve školním prostředí v kontaktu se žáky a studenty prostřednictvím programů specifické primární prevence zaměřené na různé oblasti rizikového chování.

Jednou z těchto oblastí se stává i šikana. Tento fenomén je, po kouření cigaret, druhou nejčastější formou rizikového chování na školách v Královéhradeckém kraji, jak dokládá např. mapování výskytu rizikového chování ve školním roce 2011/2012, které bylo součástí diplomové práce dnes již Mgr. Ulmanové. Údaje poskytl 151 základních škol – šikana byla řešena ve 315 případech. Počet případů však může být ve skutečnosti vyšší – např. nemusejí být zahrnuty případy počátečních šikan nebo určité incidenty nemusely být považovány za šikany, i když byl naplněn obsah její definice. Zahrnuty samozřejmě nejsou případy, kdy šikana nebyla odhalena ani řešena, i když v realitě existovala.

O případech šikan se v Pedagogicko-psychologické poradně dozvídáme třemi způsoby – informátory bývají pedagogové, rodiče či samy děti.

Pedagogové nás často kontaktují s podezřením na šikany. Z pozice metodika prevence při Pedagogicko-psychologické poradně můžeme supervidovat postup řešení, zmapovat vztahy ve třídě, avšak nedokážeme existenci šikan stoprocentně potvrdit či vyvrátit – to lze pouze klasickým vyšetřováním (viz Metodický pokyn MŠMT). Můžeme realizovat základní intervenční program pro ozdravení vztahů ve třídě, ale nemůžeme navrhovat kázeňské tresty – jejich udělení je v kompetenci školy. Na doporučení školy, pokud nás kontaktují rodiče, můžeme individuálně pracovat s obětí či agresorem.

Dalším případem je, že Pedagogicko-psychologickou poradnu kontaktují rodiče buď proto, že se jim dítě se šikanou svěřilo či na ni mají podezření. Důvodem bývá i to, že si neví rady, nevědí, jak situaci řešit, případně nejsou spokojeni s postupem školy. Následuje individuální práce s dítětem, kontaktování školy, většinou školního metodika prevence, konzultace a domluva o práci se třídou. Stejný postup s informováním rodičů se realizuje, pokud se se šikanou svěří dítě při vyšetření pracovníkovi Pedagogicko-psychologické poradny.

Autor: Zdenka Ženatová

Sloučení Národního institutu pro další vzdělávání a Národního institutu dětí a mládeže

Na základě opatření MŠMT č. 21632/2013-1, ze dne 20. června 2013 se s účinností od 1. ledna 2014 slučují Národní institut pro další vzdělávání (dále jen NIDV) s Národním institutem dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen NIDM).

Od 9. prosince 2013 se všichni pracovníci NIDM stěhují do nových prostorů na adrese Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1.

Pod záštitou NIDV a v rámci projektu Klíče pro život, zaměřeného na zmapování hodnotového světa dětí a úlohy rodičů, učitelů, kamarádů a médií, proběhl výzkum mediálního chování českých dětí. Prezentace výsledků najdete na stránkách NIDM. Vstupní příspěvek Hany Maříkové (MŠMT) představil hlavní výsledky některých výzkumů mediálního chování dětí a mladistvých jak z Evropy, tak od nás.

Hlavní zjištění pro ČR:

- 5. místo v digitální vzdělanosti
- 75 % dětí uvedlo, že používají internet každý den nebo skoro každý den
- 72 % českých dětí má profil na sociálních sítích (5. místo).
- Děti a dospívající jsou více vystaveni riziku sledování pornografie na internetu (4. místo).
- Seznamování na internetu – asi 2x dvakrát častěji než je průměr (na přední příčky žebříčku). 42 % českých dětí mělo kontakt s člověkem, se kterým se seznámily na internetu a 13 % dětí se pak s někým takovým sešlo tváří v tvář.
- České děti – jsou nadprůměrnými uživateli internetu z hlediska frekvence i znalostí – jsou vystaveny více rizikům, ale i pozitivní možnostmi.

Hana Friedlaenderová (Mediaresearch) se ve svém příspěvku zabývala preferencemi sledovanosti televizních pořadů u dětí mladšího školního věku. Prokázala, že mají dlouholetou zkušenost v oblasti výzkumu diváckého chování včetně těch nejmladších sledovatelů televize (od 4 let). Základní obrázek o dětském divákoví z jejich výzkumů naleznete na webových stránkách [NIDM](http://www.nidm.cz).

Autor: Dita Kosová

Přejeme všem úspěšný rok 2014!